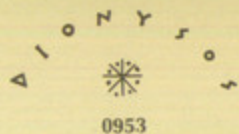

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΘΕΑΤΡΟ

ΚΑΡΟΛΟΣ
ΚΟΤΝ

ΔΙΟΝΥΣΟΣ
0953

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΚΟΥΝ

ΠΛΕΥΡΑ Α'

1. Απόσπασμα συνέντευξης
2. Αριστοφάνη «Όρνιθες», Πρόβα 1961
3. Απόσπασμα συνέντευξης
4. Αριστοφάνη «Όρνιθες», Πρόβα 1961
5. Απόσπασμα συνέντευξης
6. Μπέκετ, «Περιμένοντας τον Γκοντό», Παράσταση 1969
7. Απόσπασμα συνέντευξης
8. Αισχύλου «Επτά επί Θήβας», Πρόβα 1976
9. Πιραντέλλο, «Έξη πρόσωπα ζητούν συγγραφέα», Πρόβα 1967
10. Απόσπασμα συνέντευξης
11. Ευριπίδη, «Τρωαδίσσες», Πρόβα 1979
12. Απόσπασμα συνέντευξης
13. Αριστοφάνη «Λυσιστράτη», Πρόβα 1969
14. Απόσπασμα συνέντευξης

ΠΛΕΥΡΑ Β'

1. Απόσπασμα συνέντευξης
2. Αριστοφάνη «Αχαρνής», Πρόβα 1976
3. Απόσπασμα συνέντευξης
4. Σοφοκλή «Οιδίππου Τύραννος», Πρόβα 1969
5. Απόσπασμα συνέντευξης
6. Μπρέχτ «Ο κύκλος με την κιμωλία», Πρόβα 1957
7. Πίντερ «Προδοσία», Παράσταση 1980
8. Ιονέσκο «Η φαλακρή τραγουδίστρια», Παράσταση 1982
9. Απόσπασμα συνέντευξης

Ο Κάρολος Κουν γεννήθηκε το 1908 στην Προύσα της Μικράς Ασίας. Μεγάλωσε στην Κωνσταντινούπολη, φοίτησε στη «Ροβέρτειο Σχολή», ως το 1928. Μετά από ένα χρόνο στο Παρίσι, με σπουδές αισθητικής στη Φιλοσοφική Σχολή της Σορβόνης φθάνει το 1929 στην Αθήνα, όπου γίνεται καθηγητής στο Κολλέγιο Αθηνών. Με μαθητές του Κολλεγίου, δίνει και τις πρώτες παραστάσεις έργων Αριστοφάνη, Σαίξπηρ, Ευριπίδη.

Παράλληλα με τις μαθητικές παραστάσεις του Κολλεγίου, ιδρύει το 1935 τη «Λαϊκή Σκηνή» και μαζί δημιουργεί ένα πρώτο φυτώριο μαθητών - ηθοποιών. Παρουσιάζει ανάμεσα σ' άλλα την «Ερωφίλη» του Χορτάτζη, την «Άλκηστη» του Ευριπίδη, τον «Πλούτο» του Αριστοφάνη και το 1939 τον «Βυσσινόκηπο» του Τσέχωφ, σε μία μικρή αίθουσα του ελληνικού Ωδείου.

Ακολουθούν δύο χρόνια συνεργασίας με το επαγγελματικό θέατρο. Σκηνοθετεί «Έντα Γκάμπλερ» με το θίασο Κατερίνα κι ακολουθεί μία πιά τακτική συνεργασία με το θίασο Μαρίας Κοτοπούλη ως το 1941.

Τη χρονιά αυτή, μπαίνουν και τα πρώτα θεμέλια για τη δραματική σχολή του Κούν, που επίσημα θα ιδρυθεί το 1942, μαζί με το ΘΕΑΤΡΟ ΤΕΧΝΗΣ. Στόχος αυτής της σχολής από το 1941 ως σήμερα, η δημιουργία ενός ομόψυχου κι ομότεχνου συνόλου με κοινή γλώσσα και κοινό σκηνοτικό ήθος. Πάνω από είκοσι χρόνια διευθύνει ο ίδιος ο Κούν τη σχολή, για να παραδώσει μετά την ευθύνη αυτού του σημαντικού έργου στο Γιώργο Λαζάνη. Ο απολογισμός των μαθητών που αποφοίτησαν στα 40 αυτά χρόνια και διοχετεύτηκαν στο θέατρο (ηθοποιοί-σκηνοθέτες) και στην καλλιτεχνική ή πνευματική ζωή του τόπου, είναι πάνω από 300.

Το 1942 το Θ.Τ. κάνει έναρξη με την «Αγριόπαπια» του Ίψεν. Η περίοδος της κατοχής σημάδεψε την μετέπειτα πορεία του θεάτρου Τέχνης, αφήνοντάς του βαθιά χαραγμένη την επιταγή μιάς αδιάκοπης αντίστασης σε κάθε πειρασμό ή κίνδυνο που απειλεί την ελευθερία, το στίγμα ή τους στόχους του. Η πολύμορφη αντίσταση στον κατακτητή και στη λογοκρισία με καμουφλαρισμένους τίτλους απαγορευμένων έργων και αναγραμματισμούς σε ονόματα συγγραφέων της μαύρης λίστας ήταν το ίδιο επιτακτικό όσο και η διαρκής αντίσταση σε βενετισμούς και σε αποδράσεις από ένα θέατρο συνόλου.

Στην πρώτη περίοδο του Θ.Τ., ο Κάρολος Κουν σκηνοθετεί Ίψεν, Στρίντμπεργκ, Πιραντέλλο, Γκόρκι, Τσέχωφ, γνωρίζοντας μάλιστα αρκετά έργα τους για πρώτη φορά στο ελληνικό κοινό. Συγγραφείς όπως ο Λόρκα («Ματωμένος Γάμος»), ο Ντέ Φίλιππο και οι τότε καινούργιοι Αμερικάνοι συγγραφείς, Ουίλλιαμ, Μίλλερ κ.ά. πρωτοφανερόνται στην Ελλάδα, μέσα στις παραστάσεις του Θεάτρου Τέχνης.

Η επιτακτική ανάγκη οικονομικών πόρων και μόνιμης στέγης για ένα θέατρο που διαρκώς καθιερώνεται στις συνειδήσεις των πιστών του δικαιολογεί μιά πίστωση χρόνου για προετοιμασία και αγώνα. Από το 1950-1953, ο Κουν σκηνοθετεί στο Εθνικό Πιραντέλλο, Σαίξπηρ, Τσέχωφ («Τρεις αδελφές», «Θείο Βάνια») κ.ά. κάνει ένα εκπαιδευτικό ταξίδι στις Η.Π.Α. (υποτροφία Φούλμπραϊτ), για να μελετήσει κυρίως τη δομή και τη λειτουργία του κυκλικού θεάτρου και αγωνίζεται για την επαναλειτουργία του Θεάτρου Τέχνης. Αυτό, το πετυχαίνει το 1954, αποκτώντας για μόνιμη στέγη, το μικρό κυκλικό θεατράκι του Ορφέα. Στόχοι του Θεάτρου Τέχνης: Η προβολή του σύγχρονου, παγκόσμιου θεάτρου, μέσα από μία όραση ελληνική και η παράλληλη παρουσίαση ελληνικών συγγραφέων, απ' το αρχαίο κλασικό δράμα, ως τη νεοελληνική παράδοση κι ως τη σύγχρονη δραματογραφία του τόπου μας.

«... έλαχε να ζούμε στον ίδιο τόπο που ζούσαν και οι Αρχαίοι. Αυτό μας επιτρέπει ν' αντιλήσουμε από τις ίδιες πηγές που αντλούσαν και εκείνοι και ν' αξιοποιήσουμε όλα όσα εδαιμούργησε η Ελληνική παράδοση έκτοτε».

ΚΑΡΟΛΟΣ ΚΟΥΝ

Κοινός παρονομαστής όλων, μιά υποκριτική σχολή μ' ελληνική ιδιαιτερότητα.

Το Θέατρο Τέχνης από την καινούργια του στέγη, συνεχίζει το έργο πρωτοπορίας που άρχισε και παρουσιάζει τη «Μικρή μας Πόλη» του Θ. Ουάιλντερ. Στη συνέχεια γνωρίζει στο ελληνικό κοινό τον Ιγκ, τον Άλμπυ, τον Βαν Ίταλυ και άλλους Αμερικάνους και τολμάει το πρώτο βήμα Μπρέχτ στην Ελλάδα («Κύκλος με την Κιμωλία»), ανοίγοντας ένα σημαντικό κεφάλαιο στο επικό θέατρο.

Το 1957, το Θ.Τ. δημιουργεί θερμή σκηνή στη Θεσσαλονίκη. Για 8 χρόνια, επί τρεις μήνες το χρόνο, παρουσιάζει την παραγωγή του τόσο σ' αυτό το θέατρο όσο και σ' άλλες πόλεις, ταξιδεύοντας από Καβάλα και Γιάννενα μέχρι Κρήτη. Την ίδια χρονιά, ανεβαίνει ο «Πλούτος» του Αριστοφάνη στα πλαίσια του Φεστιβάλ Αθηνών. Το 1958, πιά σ' όλους τους στόχους του, το Θ.Τ. εντείνει τη συστηματική προβολή του νεοελληνικού έργου. Μετά την «Αυλή των Θαυμάτων» του Καμπανέλλη, πρωτοπαρουσιάζει ο Κουν, σύσσωμη σχεδόν την συγγραφική γενιά του '60, που σημάδεψε και σημαδεύει τη σύγχρονη ελληνική δραματολογία (Κεχαϊδής, Αναγνωστακή, Σκουρτής, Σεβαστικόγλου, Ευθυμιάδης, Αρμένης, Σεβαστάκης, Τακόπουλος κ.ά.).

Το 1959, με τους «Όρνιθες» του Αριστοφάνη, που παρουσιάζονται στο Φεστιβάλ Αθηνών εγκαινιάζει ο Κουν και το Θ.Τ., μιά μακρά, σημαντική πορεία στο χώρο του αρχαίου δράματος. Πορεία, που σημαδεύει το ίδιο το θέατρο, μέσα κι έξω από την Ελλάδα, με δύο εμφανίσεις στο Θέατρο των Εθνών στο Παρίσι (1ο βραβείο το 1962) και με συμμετοχές σε Φεστιβάλ (4 εμφανίσεις στο World Theatre Season στο Λονδίνο, Ζυρίχη, Ισραήλ, Βενετία, Βιέννη, Βελιγράδι (Bitef), Ντόρτμουντ, Φλάνδρα, Βαρσοβία, Φλωρεντία, Αμβούργο (Θέατρο των Εθνών), Βερολίνο, Ολλανδία, Στουτγάρδη, Σόφια (Θέατρο των Εθνών), Βρυξέλλες (Ευρωπαϊκά) κ.ά.). Με περιπέτειες (Μόσχα, Λένινγκραντ, Μόναχο, Κύπρος, Στοκχόλμη, Ελσίνκι, Όσλο κ.ά.) και με διακρίσεις σε παραστάσεις όπως οι «Όρνιθες», οι «Πέρσες», οι «Βάτραχοι», η «Λυσιστράτη», ο «Οιδίππου Τύραννος», οι «Αχαρνής», οι «Επτά επί Θήβας», οι «Βάκχες», η «Ειρήνη» ως τη σημερινή «Ορέστεια».

Με την αρχή της δεκαετίας του '60, ο Κουν και το Θ.Τ. ανοίγει αποφασιστικά τους δρόμους του Παρόλογου θεάτρου με πρώτες παρουσιάσεις Μπέκετ, Ιονέσκο, Ζενέ, Πίντερ, Αρραμπάλ, Γκομπρόβιτς, Βιτράκ, κ.ά. και διευρύνει το μοντέρνο θέατρο με Βάις (Μαρά-Σάντ), Φρίς, Φο, Μπόντ, Έρντμαν, Στράους, Ρουζέβιτς κ.ά.

Το 1967, ο Κουν σκηνοθετεί «Ρωμαίο και Ιουλιέττα» στο Stratford με ηθοποιούς του Royal Shakespeare Company. Είναι ο μόνος Ξένος που σκηνοθετεί στο Stratford τα τελευταία 45 χρόνια.

Την ίδια χρονιά δέχεται την οικονομική ένιχνση της Ford για να μπορέσει να διατηρήσει το Θ.Τ. στά χρόνια της δικτατορίας, χρόνια κλειστής δουλειάς κι άρνησης συμμετοχής σε κρατικές εκδηλώσεις ή φεστιβάλ. Παρουσιάζει παραστάσεις σημαδιακές όπως το «Όνειρο» του Σαίξπηρ, τον «Βούτσικ» του Μπιχνερ, το «Παιχνίδι της Σφαγής» του Ιονέσκο, την «Οπερέττα» του Γκομπρόβιτς, «Το τέλος του Παιχνιδιού» και το «Περιμένοντας τον Γκοντό» του Μπέκετ.

Το 1975, μετά τη πτώση της δικτατορίας, πάλι με τους «Όρνιθες», ανοίγει το Θέατρο της Επιδαύρου για τον Κουν και το Θέατρο Τέχνης.

Φέτος, συμπληρώνοντας 40 χρόνια πυρετικής ζωής, το Θέατρο Τέχνης είναι από τα πιά μακρόβια ιδιωτικά θεατρικά σχήματα στον κόσμο.

Το ηχητικό υλικό που περιέχεται στον δίσκο καλύπτει χρονικά την περίοδο από το 1957 μέχρι το 1982.

Το υλικό αυτό έχει μαγνητοφωνηθεί και συγκεντρωθεί με πρωτοβουλία του ηθοποιού του Θεάτρου Τέχνης και συνεργάτη του Καρόλου Κουν, Μίμη Κουγιουμτζή και αποτελεί μέρος του οπτικοακουστικού υλικού για το αρχείο του Θεάτρου Τέχνης.

Στην επιλογή των κομματιών και στο μοντάζ συνεργάστηκε ο ηθοποιός του Θεάτρου Τέχνης Γιάννης Ρήγας.

Την επεξεργασία του υλικού και την επιμέλεια του δίσκου έκανε ο Φαίδων Χατζηαντωνίου.

Φωτογραφία: Μ. Κουγιουμτζής